

Kanada Magyar Ujság
 Kanada és az angol
 nyelvű lapok között
 van a legnagyobb
 elterjedésű magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kiszámlázásnál \$3.60
 Személyesítés, kézbesítés
 és nyomtatás
Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Ujság

**Canadian
 Hungarian News**
 Kanada Magyar Ujság
 is the leading Hungarian
 newspaper with the largest
 circulation in the British
 Empire.
 Published every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg, Man.

VOL. VI. ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. ÁPRILIS 27. SZOMBAT

NO. 17. SZAM.

HEARTIEST WELCOME TO SENATOR DANDURAND!

When going to press we hear the glad tidings of the arrival of a staunch supporter of the rights of the oppressed national minorities in Europe, Canada's representative to the League of Nations, Senator Dandurand. We send our heartiest welcome and wish to assure him that every Hungarian heart is filled with gratitude towards him for the noble and valiant work he did on behalf of our oppressed brethren.

He was the first one to raise his voice in the interest of those many million people whom the unjust Peace Treaty forces to live under an alien yoke, he was the first one to demand a thorough investigation by the League and promise remedies for the gross injustices committed in the name of "making the world safe for Democracy"

That his words were telling the truth is clearly evidenced by the instantaneous uproar amongst those nations who gained most alien nationalities by the Peace Treaty and who therefore are most anxious to let matters continue as they have been for the last ten years.

Such countries as Roumania, Jugoslavia, Czecho-Slovakia and Poland, immediately banded themselves together for the protection of what they termed "their mutual interests" or in plain language to prevent any impartial investigation to be conducted by the League officials into the question of national minorities.

It is indeed an elevating feeling for the 100,000 Canadian citizens of Hungarian extraction to know that the representative of the country of their choice, their second Fatherland, who was the first amongst the representatives of all countries to realize the unjust and unfair treatment accorded to those of our blood who are forced to live under an alien rule, and who was the first to offer remedies in a concrete form. This is the true expression of the Canadian spirit, the spirit of this wonderful country where all the nationalities of world can live in peace and harmony and enjoy all the liberties of a real Democracy. We Canadian Hungarians appreciate the valiant deeds of Senator Dandurand, shall always be grateful for the wonderful service he has rendered our cause and shall with words and deeds prove our thankfulness and gratitude towards our new home: Canada.

And though perhaps the action commenced by the noble Senator will not bear immediate fruit yet it has aroused the conscience of the world and makes people realize that as long as these grave injustices are not adjusted and remedied there can be no hope for a lasting peace. History has proved this too often. You cannot force millions of people of a higher culture and education to live under a rule not only alien to them, but also much inferior in every respect to that of their own. Force might prevail for a while but sooner or later justice shall conquer. And when the new dawn will break and those of our blood who look longingly across the new borders shall again be united with their beloved Hungary, we shall always remember that it was a true Canadian, a man of rare vision and foresight who sponsored our cause at a time when the night was darkest.

There is no standstill in Nature. You might disturb the natural equi-

brum, but matters will adjust themselves automatically and spontaneously. The harder the oppression, the stronger the resentment, and while our oppressors might forbid us to speak or even pray in our own language, yet there lives in every Hungarian heart a hope, a wish, a determination to be free again. This feeling is instilled in our children, it grows stronger as years roll by and one of these days is going to burst forth in the sacred flame of nationalism which will break down all the artificial barriers and blossom into the beautiful flower of a strong and united Hungary.

EZT A CIKKET ADJA AT ANGOL ISMERŐSEINEK OLVASÁS VEGETT ES SZEREZZEN LEGALABB EGY UJ BARATOT A FÖLDRETIPTORT MAGYARSÁG ÖGYENEKI

TITOKZATOS JÁRVÁNY PUSZTÍTOTT ONTARIÓBAN

Az Ekfrid kerületben egyszerre négyen haltak meg és hatan súlyosan megbetegedtek valami olyan titokzatos betegségben, amelyet még alig ismer az orvostudomány. Tekintettel arra, hogy a halálos kór járványyszerűen lépett fel, a hatóságok azonnal bezárták az iskolákat és a színházakat, valamint szigorú vizsgálatot indítottak, hogy a betegség okát kiderítsék. Mindenkit, aki betegnek érezte magát, azonnal beoltottak az orvosok és így sikerült a járvány elterjedését egyelőre megakadályozni.

SZAZHATVAN AUSZTRÁLIAI UTAZZA VÉGIK KANADÁT

A minap százhatvan napbarnított arcu, hatalmas szála ausztráliai egyetemisták látogatta meg Keletkanadát vezető útszolgálatát és az Egyesült Nemzetek városának érintésével Winnipeg keresztlutalára nyugat felé vették útjukat, hogy a prérin és a nagy hegyek fenségesben gyönyörködhesse- nek. Chicagóban azonban több névvel len levélben figyelmeztették őket a banditák ellenséges érzületéről s így a diákok elkerülték Chicagót.

ELFOGTÁK A BEAMSVILLE-I BANKRABLÓKAT

A Windsori határőrségnek sikerült elfogni négy gyanús alakot, éppen amint az Egyesült Nemzetek akartak átutazni. Erős a gyanu, hogy ők rabolták ki a Canadian Bank of Commerce Beamsville, Ontariói fiókját. A rendőrség kinyomozta, hogy a négy jómódú Beamsville közelében autót cserélt és az elhagyott gépkocsitól egy szénakaszhoz vezető lábnyomok segítségével meg is találták a banditák fegyvereit és betörőszerszámait.

Lindbergh a kanadai térképen

ONTARIO KENORA KERÜLETÉ-
 BEN LEVŐ SOK TÓ KÖZL AZ EGYI-
 KET A MINAP LAKE LINDBERGH-
 RE KERESZTELTE EL AZ OTTA-
 WAI BELÜGYMINISZTERIUM S AZ
 ALBERTAI MOOSWA POSTAHIVA-
 TAL NEVÉT IS EGYIDEJÜLEG
 LINDBERGH-RE VÁLTOZTATTA.

KETTŐS GYILKOSSÁG UTÁN FÖBELŐTTE MAGÁT EGY FÉLVÉR

BOZALMAS HIDEGVERREL ÖLTÖTT KI KÉT EMBERELETET EGY MANITOBAI FRANCIA-INDIÁN — A MULT EV KARÁCSONYAN ELKÖ-
 VETETT GYILKOSSÁGOT IS VALÓSZÍNŰLEG JIM DESJARLAIS KÖ-
 VETTE EL, AKI A MOSTANI KETTŐS EMBERÖLÉS UTÁN GÖLYÖT
 RÖPITETT A SAJÁT AGYÁBA

Vérfagyasztó tragédia fáztá meg mult pénteken a Winipegétől mintegy 60 mérföldre északra levő St. Laurent falucska halász-vadász népét. Az elhagyott, szegényes telepet már régóta rettegésben tartotta egy Jim Desjarlais nevű félvér indián, aki a St. Laurent melletti erdőben épített kunyhó-
 jában lakott és csapdázásból tengette életét. Mióta felesége meghalt, négy kis gyermekét rokonaira bízta, ő pedig teljesen visszavonult az őrenges-
 tege, ahova senki sem merté követni, miután mindenkit lövéssel fenyegetett.

Bárha a mult karácsonykor halva talált egyik haragosának meggyilkolásával is öt gyanúsították, a hatóságok nem tudtak elegendő bizonyítékot felhozni ellene s így nem lehetett elföl-
 ni. Április 11.-én azonban elfoglato-
 parancsot adott ki ellene a rendőrség, miután Emma Richards halálával fenyegette meg, ha nem megy hozzá feleségül. A kiküldött rendőrök azon-
 ban nem találták sehol a vessedelemes indiánt, aki a büntetésétől való féltel-
 mében elbujdosott az uttalan erdőseg-
 t. Április 19.-én reggel azonban megjelent a Richards házban és a

lány anyját arra akarta rábírní, hogy kényeztesse hozzá a lányt. Mire ezt megtagadta, a felült idegzetű francia félvér erőszakkal magával vonzolta a lányt s mikor édesanyja ki akarta szabadítani karmai közül: a feldühödött "half-breed" egyetlen lövéssel ki-
 öltötte a lányért aggodó anya életét.

Mire a szomszédok összecsozdültek a lövés hallatára a gyilkos Jim Desjarlais már eltűnt a zokogó lánnyal. Hamarosan fellármázták a környékbe 11 férfit, akik puskával, revolverrel, husággal felfegyverkezve indultak el a lány kiszabadítására. Az indián el-
 hagyott házat körülveve felszólították, hogy adja ki a lányt. A csataki-
 társra azonban két lövés volt a felelet. Eppen ekkor érkezett meg Winipeg-
 ről egy autó tele csendőrrel, akik be-
 törték a lezárt házbá.

Rettenetes látvány tárult szemük elé. Az indián és a lány hatalmas vér-
 tóban halva feküdtek a földön és az ártatlanul tört-szúrt batorok ar-
 ról meséltek, hogy valóságos élet-há-
 lálharc folyt az elvetemedett indián és a bátor lány között, aki St. Lau-
 rent lakóit önfeláldozásával megmen-
 tette a környék vérengző rémétől.

ANGLIA A MAGYAR KISEBBSÉGEKÉRT

A LONDONI „NATION” A NÉPSZÖVETSÉG SÜRGŐS
 BEAVATKOZASAT KÖVETELI

A „Nation” nevű londoni újságban Wilson Harris, az angol népszövetségi Unió főtájkára foglalkozik egy érdekes cikk keretében a kisebbségi problémával. Megállapítja, hogy a békeszerződések nem oldották meg a kisebbségi kérdést, mert a politikai és földrajzi eltolódásokat eredményezték. Ami azelőtt nyugaton, különösen Elzász-Lotharingiában okozott bajt, most keleten támaszt nagy nehézségeket és vagy a német-lengyel, vagy a magyar-román határon bukkán fel.

Ezek a kisebbségek nem saját jószántukból kerültek idegen uralom alá, mint például az Amerikai kivándorlók, hanem akarattal ellenére. A Népszövetség eddig túlságosan könnyen vette felelősségét és nem gondolta meg, hogy a sebek nemcsak behegedhetnek, hanem el is mérgesedhetnek.

A kisebbségek jogilag végelegesnek fogadták el új állampolgárságukat, viszont új hazájuknak köteleességük biztosítani jogukat, vallásukat, nyelvüket, kulturájukat és közoktatásukat. Ha az erdélyi, felvidéki és délmagyarországi magyarok Budapesttől és nem Genétől várnak segítséget, akkor a kisebbségi kérdés nagy nemzetközi ellenségeskedéssé fajulhat el, ami ismét lángba boríthatja a világot.

Ha tehát igazi békét akarnak, akkor legelőször az elnyomott magyar kisebbségek panaszait kell hmcscak meghallgatni, hanem orvosolni is.

MEGVÁLTOZIK A NAPTÁR

Cotsworth vancouveri naptárszak-
 értő, a Népszövetség tanácsadója most érkezett vissza Kanadába és kijelen-
 tette, hogy egy éven belül minden vá-
 lószínűség szerint meg fogják változ-
 tatni a naptárt.
 Esterint minden évet tizenhárom
 hónapra és a hónapokat 28 napra fog-
 nak osztani eszentul. Így a hét egyes
 napjai mindig ugyanazzal a számmal
 volnának jelölhetők, ami az üzleti é-
 letben és általában a gyakorlatban ki-
 váló fontossága

VESZÉLYBEN A KINAI MISSIONARIUSOK

Lapunk legutóbbi számában közöl-
 tük Ft. Lischerong Gáspár levelét,
 melyből fogalmat alkóthattak maguk-
 nak olvasóink a misszionáriusok önfel-
 áldozó munkájáról. A lapzártaor é-
 kezett hírek arról adnak jelentést,
 hogy a Kiangsi és Kwantung tarto-
 mányokban élő hitterjesztők nagy ve-
 zedelemben forognak és a kommunis-
 ták izgatására több misszióházaat ki-
 rabolták és nem kegyelmeztek a hit-
 terítők életének sem. Még a missziók
 által fenntartott gyermekmenhelyeket
 árvalásukat és kórházakat sem kímé-
 lte meg tűmeg dühe.

KEGYELMET KÉRT GÖRÖMBEY GYILKOSA

Amint a Kanadai Magyar Ujság an-
 nakidején részletesen megírta, Vernon
 Booher 21 éves albertai farmer 1928
 július 9.-én meggyilkolta anyját, test-
 vétét és két fogadott emberét. A sors
 kegyetlen játéka úgy hozta magával,
 hogy Görömbey Gábor honfitársunk is
 a Booher farmon dolgozott és így tel-
 jesen ártatlanul az ő fiatal élete is a
 vérengző gyilkos golyójának esett á-
 dozatul.

Az edmontoni esküdtzék január
 24.-én hosszas tanácskozás után négy-
 szeres emberölésben bűnösnek találta
 Vernon Booher, mire a bíróság kétél-
 általi halálra ítélte. Miután közeledek
 április 24-ike, amikor az ítélet szerint
 a vérfagyasztó hidegséggel viselkedő
 gyilkost a Fort Saskatchewan börtön-
 udvarán ki fogják végezni, Booher úgy
 védte még egy utolsó kísérletképen tá-
 viratban kért Kanada kormányzójától
 kegyelmet.

Arról természetesen szó sem le-
 het, hogy az embertelen gonoszotvót
 klegedjék a börtönből s a legjobb e-
 setben életfogytiglani fegyházra fog-
 ják átváltoztatni büntetését.

Az ügyvéd a kegyelmi kérvényt az-
 zal támasztotta alá, hogy Dr. Lang-
 ner bécsi detektív hipnotizálással vet-
 te rá Booher a vallomásra.

Miután valószínűleg csak az utolsó
 percben fog Kanada kormányzója dön-
 tenni afölött, hogy Booheret kivégez-
 zék-e vagy nem, csupán a legközeleb-
 bi számunkban tudósíthatjuk erről ol-
 vasóinkat.

HÁBORURA KÉSZÜLNEK A CSEHEK

CSEHORSZÁG MEGSZALLJA BÉCSET, HA AUSZTRIA CSAT-
 LAKOZIK NÉMETORSZÁGHOZ

Bécsi lapok jelentést közölnek katonai irányítás alá kerül. Ab-
 Franciaország és Csehország ban az esetben, ha a csatlakozás
 közti titkos szerződésről, amely a megvalósítás stádiumába jut-
 Ausztriának Németországhoz va-
 ló csatlakozása ellen irányul.
 A szerződés a békeszerződés-
 genfurtig a legfontosabb ipari
 hadsereg tíz esztendőre francia és katonai gőcpontokat.

KIKELT A VETES

Míg Montreáliból esős-havas viha-
 rokról ad jelentést a táviró s általá-
 ban még nem sokat tudtak a nyugati
 farmerek végezni a földön a hűvös idő-
 tók atléját Bostonban és 1926-ban el-
 ért rekordját négy perccel megjavítva
 hogy Leon Bullock Barnwell-i gazda
 két óra és 33 perc alatt futotta meg a
 március 18.-án vetett buzája már ki-
 kelt és szépen fejlődik.

KANADAI TAVFUTO GYÖZÖTT BOSTONBAN

John Miles Hamilton, Ont. jeles fu-
 tóbajnoka ismét legyőzte az Egyesül-
 tek atléját Bostonban és 1926-ban el-
 ért rekordját négy perccel megjavítva
 hogy Leon Bullock Barnwell-i gazda
 két óra és 33 perc alatt futotta meg a
 március 18.-án vetett buzája már ki-
 kelt és szépen fejlődik.

LEGUJABB HIREK

A NYUGATI GABONA ERTEKESITÉSE körül előfordult visszaélés-
 sek tanulmányozására kiküldött szakértőbizottság részletes jelentése röví-
 desen az ottawai képviselőház elé kerül és a hírek szerint biztosra vehető,
 hogy az 1912-ben alkotott gabonátörvényt módosítani fogják sőt az egyes
 peritartományok gabonakereskedelmének ellenőrzésére állandó szakfelügye-
 lőket fognak kinevezni, akik a farmert ért esetleges sérelmeket azonnal or-
 vosolni fogják.

60,000 DOLLART EMELTEK EL mult vasárnap az utonállók Ontarió
 egyik üdülőhelye, a játékbárlangjáról híres Mimico melletti országuton fel-
 tartóztatott gépkocsiból. Ezuttal szerencsére nem szegény munkásemberek
 fizetéséről volt szó, hanem a hamiskártyások és szerencsevadászok nyere-
 ségéről. A rendőrség mindezekig hiába kereste a jó orru banditákat.

ALBERTAI FÖLDGÁZT VÁSÁROL MONTANA. Az Albertával határos
 Montana államból olyan tervekről érkeznek hírek, melyeknek kivitele ese-
 tén a Turner-völgy petroleumvidékének értéke ismét emelkedni fog. Arról
 van ugyanis szó, hogy az eddig egyáltalán semmire sem használt nyersolaj-
 gázokat hatalmas csővezetékeken az Egyesült Nemzetekbe vezetik, ahol világítási
 főzései és ipari célokra használják fel.

AKASZTÓFÁT KAP A GYILKOS. Shaunauvon, Sask.-ban az esküdt-
 zék másodikban is bűnösnek találta a tízéves Anna Goff meggyilkolásával
 vádolt William Megillt, akit így a bíróság kétél általi halálra ítélit Noha
 a gyilkos örültséget színel, az ítéletet július 26.-án végre fogják hajtani.

DARABOKRA SZAGGATOTT A MOZDONY két franciát, kik Mont-
 réal mellett eszeveszett sebességgel közvetlenül a vonat előtt át akartak
 hajtani a vasuti átjárón, a lezáradó sorompó azonban valósággal csapdába
 szorította őket s így a két francia életével fizetett a vigyázatlanságért.

MEGGYÓGYULT A BELPOKLOS KINAI. E hó 22.-én érdekes utast
 vett fői British Columbia fővárosának, Victoriának kikötőjében egy óceán-
 járó. Ugyanis Nah Sing kínai farmunkás teljesen felgyógyultan utazott
 vissza hazájába, miután kilenc évet töltött a Bentineek szigetén, ahol a
 borzalmas lepra betegségben szenvedőket ápolják.

TORONTÓBAN HAT HALÓTT ÉS TIZ SÜLYOS SEBESULT volt a
 hétvégi balesetek áldozata. Bár gázmergezés és égés is szerepelnek a sze-
 rencsétlenések előidézőiként, a legtöbb baleset oka meggondolatlan gyors-
 hajtás volt.

KÉT REPULÓGEP ÖSSZEÜTKÖZÖTT kétezer láb magasságban San
 Diego, California felett. A borzalmas katasztrófát állítólag legkorú viszo-
 nyok okozták, mert csakis így magyarázható, hogy a két repülőgép egyszerre
 csak elkezdett zuhanni és mivel a magasabban levő egyszemélyes katonai
 gép egyszemélyt veszve ráesett a véletlenül éppen alatta sikló utasszállító
 egyfedélre, az összeütközés öt ember életébe került.